

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri ožanih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristostrano vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tolikamirah v gospodski ulici Mizu „treh krom“, na starem trgu in v habski ulici ter v Trstu, via Cassana, 3.

Dopisi naj s blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno fraakujejo. — Delalcem in drugim nepremoženim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Zgrešili ste naslov.

V Gorici, 12. marca 1886.

„Sočina“ sestavek o bodočih dopolnilnih volitvah v naše mestno starešinstvo vzbudil je najprej gospode, katerim ni bil namenjen, namreč naše liberalce. V „Corrierovi“ številki od 9. t. m. oglašil se je neki liberalen mož ali žena, da bi „Soči“ odgovoril, a revež se je močno opekel. Niti najmanjše točke „Sočinega“ sestavka ni ovrzel, timveč vse je molče priznal, kar je bilo rečeno. „Soča“ sme ponosna biti, da celo njen politični nasprotnik mora priznati one razmere in politična načela, o katerih je govoril njen sestavek od 5. t. m. Liberalni pisatelj ni niti poskusil, da bi zavrnil kaj tega, kar je bilo na omenjenem mestu rečeno, ampak je le skušal, kako bi oslabil moč in zaprečil uspeh onih besed. Toliko bistroumen je bil, da je zapazil ost, ki je obrnena proti liberalnemu gospodarstvu; a to mu ni moglo prizadevati težav, kajti namen „Sočinega“ članka bil je jasno izražen. Teže mu je šlo pri zavračanju onega upliva, ki bi ga „Sočina“ sestavek lahko imel pri zavednih konservativcih; vendar tudi v tem oziru imel je hitro pomoč pri rokah, recept, ki je že zdavna pisan v zboru liberalcev, po katerem piše in upije liberalna stranka goriška.

Karkoli je našim liberalcem neprijetno ali nevarno, vsemu dajo pridevek, da je slovensko; a slovenstvo razglasili so kot prvega in edinega, največjega in najmočnejšega sovražnika italijanstva, katero mora vsakdo zavirati, zatirati in teptati, ako noče veljati za slabega Italijana. Tega recepta poslužil se je „Corrierov“ liberalni boritelj ter je zatobil svojemu krdecu: Slovenci hočejo priti v mestno starešinstvo ter prognati iz njega vse Italijane; kdor je prav Italijan (in Nemeč), naj se oklene nas; kdor ni z nami, je slab Goričan in slab Italijan. „Sočini“ čitatelji vejo, da njen zadnji uvodni članek ni niti besedice znil o Slovencih, ampak da je govoril o konservativcih, ki sestavljajo ogromno večino našega meščanstva brez razlik v narodnosti. „Corriere“ ni torej ničesa odgovoril na to, kar je „Soča“ v resnici pisala, marveč jej je nekaj podtaknil in je na to odgovoril, kar je on izmislil.

Da se liberalni „Corriere“ ne bo zibal v sladki nadi, da more meščanstvo strašiti s slovenskim zmajem, katerega ni, hočemo mu odgovoriti, da goriški Slovenci kot Slovenci se ne brigajo čisto nič za to, da bi spravili katerega svojih v mestno starešinstvo, a da neka stranka dela vse mogoče, da bi ohranila svoj upliv in da bi dobila mestno krmilo popolno v roke.

Slovenci da silimo kot taki v mestno starešinstvo? k čemu? Morda zato, da bi tam slovenski govorili? Slovenski lahko govorimo doma, na ulici, v družbi, v štacuni, pri italijanskem odvetniku, v uradu; k čemu torej radi jezika siliti v mestni zastop? to se nam zdaj ne zdi umestno. Vrhu tega pa tudi ne prisojujemo sedanjim starašinstvom toliko zmernosti, da bi mirno in dostojno poslušala slovenski govor v javni seji. — Ali imamo siliti v mestno starešinstvo kot Slovenci zato, da bi pridobili od mesta priznanje svoje narodnosti? Tega ne potrebujemo; svoje narodnost oznanujemo sami in nikdo nam je ne more tajiti; torej tudi ni treba, da nam starešinstvo spriduže, da smo Slovenci; devolj je, da nas ne taji, in tega ne more, dokler se narodno vedemo. — Ali hočemo v starešinstvu iskati priznanje svojih narodnih pravic in njih dejansko izvršitev? Današnja starašinstva niso taka, da bi mogli to od njih pričakovati. Kot glavno mesto dežele, v kateri prebivata dva naroda, in z ozirom na to, da obdružuje več sè Slovenci nego s Italijani, Gorica bi morala imeti poleg italijanskih tudi slovenske napise po ulicah. Ali od tega ne pridemo, kajti goriška starašinstva so še one ulice prekrstila, ki so imele prvotna slovenska imena. Gledé šol smemo le to pričakovati, v kar je mesto po državni postavi in po državnih oblastvih siljeno; to pa dosežemo vsaj tako lahko zunaj starašinstva kakor v njem. Od blagohotnosti dosedanjih mestnih starašinstev nismo v tem oziru ničesar dobili in

tudi za bližnjo prihodnost ničesa ne pričakujemo. V narodnem oziru zanašamo se edino le na svojo moč in na pravice, katere nam daje državna postava; zato nam ni nič na tem ležeče, da bi kdo naših iz narodnih oziror prišel zdaj v mestno starešinstvo. Edina šola, katero je mesto po dolgem obotavljanju ustanovilo za Slovence, svoje soobčane na Ajševci in v Stari Gori, velja kot italijansko-slovenska (vsaj na papirji); učitelj nima vseh potrebnih izpitov in je namerščen le začasno, da je bil deželni šolski svet uže v začetku zapovedal, naj se v določenem času razpiše služba in stalno odda sposobnemu prosilcu. — Ali hočemo siliti v mestno starešinstvo zato, da bi svojim sosesčanom Italijanom nagajali ter kratili jim postavne pravice? Tega nas Bog varuj! To prepustimo liberalcem, ki so v tej stroki dobro izšolani. — Nobena stvar nas torej ne more mikati, da bi z narodnega stališča hrepneli po sedežih, ki se v kratkem izpraznijo. Z istega narodnega stališča smatramo kot najbolje, da nobeden naših ne sprejme kandidature v mestno starešinstvo, da se tako olajša zmaga konservativcem, kajti sicer bi liberalci narodno in konservativno stvar metali v en koš in bi konservativce izpodrinili, kakor so jih že večkrat. V sedanjih razmerah se menda med goriškimi Slovenci nikdo ne nahaja, ki bi hotel sedeti med mestnimi starešini, če tudi bi mu bila zmaga zagotovljena. „Corrierov“ strah je prazen, da prežimo po sedežih, katere zdaj drugi zasedajo.

Ali naj se toraj za mestne volitve nič ne brigamo? Brigati se moramo, in prav dobro; kajti nismo le Slovenci, ampak tudi meščani, občinarji, in kot taki moramo svojo moč napeti v blaginjo mesta, ker če se mesto dobro počuti, pomagano je tudi posameznim meščanom. V tem boji imamo kot nasprotnico neko tako imenovano liberalno stranko, ki ni liberalna, italijanska, ki ni italijanska, mestno, ki ni mestna, veliko, ki šteje malo oseb, javno po učinkih, a skrivno po zvezah, sploh pa obdi blaginji nevarno in škodljivo, ki veriži javne zadeve z osebnimi in skuša priti popolno do krmila, da bi po svoje gospodovala. Slovenci ne smemo pri tem rok križem držati, ampak pridno delati, da pride mesto do onega blagostanja, ki mu prija. Tedaj bo življenje prijetnejše in Gorica bo močnejša. Kot podlago blagostanju našega mesta smatramo med drugim te reči: da se spoštuje vera in verska čut meščanov, da se priznava ravnopravnost občanarjev, da se goji in pospešuje mir in lepo porazumljenje med prebivalci, da se skrbi za kršansko odgojo mladine, da se varuje in krepi zvestoba do države in do cesarja, da se širi omika med prostim ljudstvom in da se popolnuje med omikanci, da se modro gospodari z mestnim premoženjem, da se natančno premislijo javna podjetja, predno se začnejo izvrševati, da se dela po največji previdnosti in z vednim ozirom na mestno blaginjo pri potrebnih zajmih, da se vestno nadzorujejo javna dela, da se dela tujcem prijetno bivanje v lepem našem mestu, da meščani z lepim vedenjem blagodejno uplivajo na deželane, da jih tako k sebi vabijo ter v miru in v prijaznosti z njimi živé, da se obrt in promet pospešuje, da se meščanstvo do vojaštva vede kot do svojih sinov in braniteljev, da se s koreniko zaduši plevel brez domovinstva, ako bi se kje prikazal. Ti pogoji so po našem mnenju potrebni, da bo mesto cvečlo in napredovalo; te pogoje mora izpolnovati pred vsem mestno starašinstvo; zato je sveta dolžnost vsakega občinarja, ki ima volilno pravico, da pripomore do zmage takim kandidatom, ki dajejo največ poročta, da bodo to izpolnili. Ker se je liberalna stranka (ne govorimo o starašinstvu) v mnogih teh ozirih pregrešila in se še vedno pregrešuje, ni pričakovati, da bi nji kandidati v vsem in skupno zadostovali; zato naj se liberalna stranka popolnoma opusti in na noge naj stopi konservativna stranka, katere načela se ujemajo z gore navedenimi pogoji. Ako pride do volilne borbe, moramo biti vztrajni in tesno okleniti se konservativne stranke, ki more veliko storiti v mestno korist. Kot meščani udeležimo se torej tudi Slovenci mestnih volitev, ako bo kazalo, pa ne z narodnega, ampak s širšega gospodarkega,

meščanskega, državnega stališča. Na konservativcih je zdaj ležeče, ali hočejo blaginjo mesta sè splošno udeležbo, ali pa jim je več na dobrikanji par liberalcev, katerim ustrožajo, če bodo spali. Konservativcem smo zadnjič govorili, konservativce tudi danes budimo; o Slovencih ni bilo govora, ker vejo, kaj jim je storiti.

Postavne določbe gledé ravnopravnosti jezikov v Avstriji.

Spisal dr. Frano Oblak.

I.

Vsaka država nastane na podlagi materialne, redkokrat samo moralne moči. Začetniki držav morajo imeti trdne namene, in ti nameni, kadar se javno izražujejo, se imenujejo tradicija tiste države.

Tudi naša Avstrija se pri svojem začetku ni posluževala le materialnih moči, da je upognila protivne države, iz katerih je zrastle njena moč. Tem državicam zapovedovali so razni deželni gospodari, ki so imeli najvišjo oblast v svojih deželah; in bila je le sreča raznih dežel, da je višjo oblast nad različnimi deželnimi gospodari dobil eden mogočen gospodar.

Tako je večinoma valed moralne moči po pogodbah nastala naša država in so ostali le mehko vezani na glavnega gospodarja deželni gospodje raznih imen, ki so bili n. pr. vojvode in grofi. Oni mali gospodje pa so imeli v lastnih deželah pravico razsojevati v raznih premoženjskih vprašanjih in tudi o življenji in smrti.

Razvidno je, da tukaj je bila tudi država prav rahlo zedinjena, in kar se tiče pravosodja, bilo je prav težko tako državo vladati.

To so spoznali avstrijski vladarji že [koj v začetku države in čutili so zmiraj večjo potrebo, da bi tej nepriiliki prišli v okom.

Priložnost k temu ponudila se je še le za časa Marije Terezije, ko je bila zmaga različne ustaje.

S patentom od 31. decembra 1788 je ona napravila v avstrijskem pravnem življenji znamenit razkor, kajti novo in pozneje obče veljavno kazensko pravo, ki se imenuje Constitutio Criminalis Theresiana, je izreklo, da ima biti pod enim vladarjem enako pravo (dass zwischen verbrüderten Erb-ländern unter einem nämlichen Landesfürsten ein gleiches Recht festgestellt... werde).

Ko je bilo tako načelo zedinjenja avstrijskega pravnega življenja izrečeno, bi se bilo moglo misliti, da Marija Terezija pojde še dalje in da Avstrijo tudi giedé jezikov postavno zjednači. Pa temu ni bilo tako. Narodnostno vprašanje ni bilo nikakor dotaknjeno, ampak, kakor iz poznejših postav razvidimo, so bile še le zdaj potrebne razne določbe, da so mogli različni narodi v Avstriji mirno živeti. Se le sedanjemu času je bilo prihranjeno, da nekateri možje v nasprotju s tradicionalno toleranco države pokažejo, kako hudo se budi občutljivost ljudstva za njegov narodni obstoj, kadar se le govori o državnem jeziku.

Kakor Marija Terezija pri kazenskem postopniku, tako je tudi njen sin Jožef II. skrbel za pravno enakoličnost države, kadar je s patentom od 1. maja 1781 (N 13 zb. p. p.) izdal občni sodnijski red, katerega je bila proti koncu svojega vladanja dala izdelatimenovana cesarica.

Težnja, da se jednači naša država, ki ža za Marije Terezije ni bila sestavljena samo iz podedovanih dežel (Erbländer), je več življenja dobila z ustavo, ki jo je podaril svojim narodom cesar Frano Jožef I. z diplomom 20. oktobra 1860; in ko je bila Avstrija 1866 izobčena iz nemške zveze, tedaj je začela, sebi dana, še bolj misliti na svoje stvari.

Zdaj še le so se vredile po zastopnikih raznih dežel (provincij) in so bile dane 1867. leta osnovne postavne, v katerih se nahaja glasoviti člen XIX osnovne postavne od 21. decembra 1867. (št. 142 drž. zak.), ki se tako-le glasi:

Vsa ljudstva v državi so ravnopravna.

pravna in vsako njih ima nedotakljivo pravico, da se mu ohrani in goji narodnost in jezik.

Ravnopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in v javnem življenju priznava država. Po deželah, kjer prebiva več narodnosti, se imajo javni učilni zavodi tako osnovati, da dobi vsaka teh narodnosti, ne da bi se rabila kaka sila učiti se drugega deželnega jezika, priprava sredstva, da se izobrazijo v svojem jeziku.

Ta postava le konkretno ali podrobno naštevajo preobstoječe in naravne določbe glede jezikov, ki so bili, so in bodo karakteristični v Avstriji in ni protinva velikemu nagonu, ki ga je sбудila cesarica Marija Terezija.

(Dalje.)

Dopisi.

Iz Gorice, 6. marca. — Od kar je začel „Corriere“ izhajati, ali bolje: od kar je začel zadržati se jati mej deželni narodnostima — ker to se je ob istem času pričelo — najkusejša kost — človek se pri tem vedno hujkani ne more uže več posluževati drugega jezika — najkusejša kost tedaj, katero z vidnim ukusom gloda, mu je naš pošten kmet iz Gor. Ker je slabega po njegovem ukusu, t. j. slovenskega, ker slovensko ali slabo mu je enako, vse mu pride iz Gor. Vsi Slovenci smo mu Gorjani, kakor da bi goriški okoličanje, ki „laško“ (!) Gorico popolnoma oklepajo, dalje Vipavci, Kraševci in Brični bili Slovenci. Naši zaslužni možje, s katerimi se „Corriere“ ne more meriti, so mu pastirji iz Gor itd.

V zadnji številki drznil se je zopet ta list izustiti, da gorjan je Slovenec ter surov. Ta ščvalno besede sicer polaga na jezik nekemu dr. Noe-tu, ki je tukajšnji dopisnik oščijoznega lista dunajske stare „Presse“, ter v rabi dostojnih izrazov, kakor „Corr.“ kaže, menda ne preveč izbirčen, ali vendar poznamo „Corrierovo“ umetnost v zavijanju besed, ter hočemo ta za naš narod sramotilen in žaljiv izraz „Corrieru“ vrziti, kasaje na kratko dogodbico iz življenja ubogih furlanskih kolonov.

Ni dolgo, da sem bil v družbi z nekim tukajšnjim posestnikom, ki ima tudi posestvo in kolono v Furlaniji. Med drugim prišli smo v pogovor o žalostnih razmerah furlanskega nižjega ljudstva, kar nam je s posebno živimi barvami slikal oni posestnik. Razume se, da je on bolj poudarjal nevednost revnega Furlana nego njegovo revščino. Kar se glasno zasmeye ter prične: „Bilo je necega dne, da zberem svoje kolone okolo sebe. Ko se dogovorimo o gospodarskih zadevah, sklenem, prepričati se, kako daleč sega zavednost teh mojih podložnikov, ter vprašam: Kaj pa ste vi prav za prav? Oni: Mi smo Avstrijci. Jaz: Prav, pa Avstrijci so tudi Nemci, Slovani, Italijani, Madžari itd. Kaj ste tedaj vi? Oni: Mi smo Nemci.“

Tako posestnik. Nadaljeval ni, ker cela naša družba se je glasno zasmijala. Da pa ne bode „Corriere“ mislil, da je to kaka izmišljotina po njegovem kopitu, povem mu, da ta posestnik je Lah, rojen Gorican, katerega je „Corriere“ kandidiral v mestno starešinstvo.

Rad bi vedel, kje na svetu najdemo človeka, ki bi imel tako malo pojma o narodnosti kot ubogi furlanski kolon. Namestu da „Corriere“ našega hribovca zmira, da je surov, naj gre rajši podučevati svoje sonarodnjake v Furlanijo. Naši Gorjani pridno prebirajo „Sočo“ in druge slovenske časnike, imajo svoje čitalnice in bralna društva, z veseljem čitajo v obilnem številu knjige „družbe sv. Mohora“ (naj le „Corriere“ pokuka v družbin koledarček) in zavedajo se svoje slovenske narodnosti. Naj pa pove „Corriere“, koliko narodnikov ima mej furlanskimi koloni? Naj stopi z dokazi na dan, da je slovenski hribovec surov, furlanski kolon pa omikan! Klepetati zna vsaka — babu.

V Gorici, 10. marca. — „Corrierov“ dopisnik v 29. št. očita goriškim Slovincem uboštvo ter pravi, da jih je največ tam, kjer trkajo na vrata za milodari, in kjer razdeljuje društvo goriških gospe (zimsko kuhno). Kedar se je slišalo, da je omikan človek očital svojemu bližnjemu uboštvo ter zabavljaj mu, če si skuša olajšati s tujo pomočjo, s milodari svoj žalostni stan? Ali je nezakrivljeno uboštvo pregrešno, ali pa bogastvo, nakopičeno po fatvini, slepariji, odedu, visokih računih, z blagom zasebnikov, občin, države, društva, udov in sirot? Ali je uboštvo le Slovincem lastno in se ne nahaja tudi v furlanski ravnini od Soče naprej do Padove in Verone, kjer ljudstvo zblaznjuje in mrje za boleznijo, kateri pravijo „malattia della miseria“? Ali hoče „Corrierov“ dopisnik reči, da Italijana sme le Italijan miloščno prositi? Koliko vas je takih Italijanov? Zapišite si na čelo, da vas bomo poznali, da vas ne bo nadlegoval ubogi Slovenec. A vedite, da tudi za druge reči vas potem ne bomo več nadlegovali, ne kot odvetnikov ne kot Anconerjev, ne v drugih zadevah. Dokler pa od nas

živite in si z našimi saskimi mošnje polnite, nam smete miloščno sicer očeti, ali zaničevati nas ne smete, in uboštva nam ne smete očitati, ako ste olikani ljudje. Ako ste neolkanci, oglašate se kot taki in ne sramotite poštenega italijanskega imena. Pravite, tudi, da nas je malo n da smo same niče. Ako visoka vlada spremeni svojo politiko in postavi pred nas svojo veliko enojko bo nas toliko, da se nas bote bali. Počasi toraj z zmirljanjem, kajti vse se enkrat vrne.

Iz Volč, 1. marca. — Ker je „Soča“ prinesla vest o ustanovi našega balnega in pevkega društva, gotovo ne bo zapirala svojih predalov poročila o delovanju tega društva. Udv šteje sedaj 38. Hvala Bogu, vlada še slega med njimi, ker potrpe eden z drugim in ne zatirajo nasprotnega mnenja, kakor je razvidno iz zadnjega dopisa v štev. 2. tega leta. „Edinosti“ in tudi iz „Soče“ smo zvedeli, kako tudi v drugih čitalnicah v tolimskem okraji niso vsi enih misli. Ne bom se vtikal v tuje zadeve; to pa vendar smem izreči, da opozicija ima tudi svojo dobro stran. Ona drami, nagaja, varuje pred nespametnimi eksperimenti. Kjer opozicije ni, tam ni življenja. Naj le opozicija izpolnjuje svojo dolžnost stvarno in zmerno in veliko dobrega bo povzročila.

V Volčah smo napravili v lepi slogi 28. t. m. zvečer, ne besedo, temveč le malo zabavo v poskus za prihodnost. Začetek bi bil imel biti ob 7¹/₂ uri; pa hitro po sedmi uri je oznanil zvon previdenje bolnika in občinstvo, ki je čakalo zabave, je spremilo sveto popotnico k Volčanu, ki je, kakor pravijo, zavoljo žganja prišel mlad na smrtno posteljo. K starim spet nov svarilen zgled žganjarjem! Kako ganljivo je bilo slišati petje iz mnogobrojnih mladih in tudi starih grl na poti k zgubljenemu sinu, ki je po svetu zdravje zapravljal v nespameti, a po usmiljenji božjem na svojem domu umirajoč spravljal se z Bogom. Še tisto noč je umrl, srečno, kakor malokateri njegove vrste.

Proti nadi je ob osmi uri polnilo še prostorno društveno dvorano tako obilno občinstvo, da je bilo videti skozi okno, kakor je nekdo pozneje se izustil, „vse le glava“. Kar je bil napravil g. tajnik listkov za tombolo, ki so veljali za ude in neude kot ustopni listi po 10 kr. eden — bilo jih je 124 — vse smo pokupili. *) Navdušeno so zapeli pevci „Domovi ni“ in „V boj“ ter so pokazali v občno radost, kako vrolo so v petji že napredovali. Sledilo je srečkanje. Splošno veselost je zoudil prvi dobiček za ambo: „domino“ za 15 kr. Za terno in kvaterno sta bila dobitka žepna noža nenavadnega dela. Lurske Matere božje kip, ki je posebno dopadal, je bil za činkvino odločen. Za tombolo je dobil ud društva uro z nihalom v medeni okrogli hišici. Po srečkanji zapeli so še „Budnico“ in konec je bilo zabave. Poskus se je dobro otnesel. Vabil, se ve, ni bilo za tako priprosto zabavo in udeležili so se le domačini; pa vendar smo imeli lep večer in je čistega dohodka 6 gl. in 60 kr. ki pripomore, k napravi omare za društvene knjige in časopise.

S Tolmiskega, 17. feb. — Dopisnik s Tolmiskega govoril je o našej šoli in o učiteljskem osebju; ali žal, da že zopet ni prišel z barvo prav na dan. Ker mi je uže dal ta lepi povod k pisavi, dovoli mi, draga „Soča“, da jaz, priprost kmet, oni dopis nekoliko bolj razjasnim. Že enkrat sem ustregel dopisovalcu, ko sem mu povedal brez strahu vse tukajšnje razmere. Tako upam, da tudi danes mu bodo te vrstice v slast, ako mu povem, česar on si ni upal izraziti.

Otroci imajo navadno bistro oko. Oni zapazijo kako napako, kjer odrasli človek niki ne misli. Tako pripovedujejo (sledede govore uže vrabci po strehah), kako voditelj šole po vhodu in na pragu razpravlja učiteljske zadeve v našem milem jeziku, med tem ko v njegovem razredu imajo otroci dovoljeno in nedovoljeno prostost. Otroci pripovedujejo od besedice do besedice ves predmet pogovora in razgovora, s katerim gosp. voditelj hoče drugim raztolmačiti, da le on je voditelj. — Pripovedujejo tudi, kako neka učiteljska moč razsaja nad otroci in jih neusmiljeno klesti, kamor naleti nerahla roka ali šiba. Druga pride v šolo, kakor da bi poti iskala. Otroci pravijo uže doma, kako se bodo vedli, ko pridejo v ono dobo, da bodo sami vladali. Pri tem pa šolske zadeve zaostajajo. Otroci se malo nauče. Pisank še vedno ne vidimo. Domačih nalog še vedno ni nikjer opaziti. Čuditi se je le nekim gospodom, da ne ugledajo bolj globoko. Je li morda nekaterih nalog le razgrajati in vladati, ali vzgojevati otroke? Zdi se nam tudi, da nekateri gospodi se veselijo, da se otroci klestijo in spridujejo. Sploh se radujejo vsega tega. Slišal sem praviči, da ti imajo svoje Benjanime. Oni sipajo gosp. nadzorniku v oči posek, da je kaj, samo da imajo „ljubeznjive“ v svojem krogu. — Nam nikdo ne meče ničesa v oči, ampak mladina naša sama nam kaže uspešnost šole, zato smo tudi vsi užaljeni, po

*) K temu so pripomogli še posebej nekateri prijatelji društva, ki so, kakor t. g. župnik, toliko listkov vzeli, da so med arpanjem komaj številkam sledili.

sežno ko vidimo, da vsaka izdatna učiteljska moč mora kmalu oditi, ako ni „ljubeznjiva“ oseba. Kmetje sploh smo že siti tega; ne maramo več mladino v šolo pošiljati, ker otroci se popolnoma spridijo, ko v Tolmin zahajajo. — Zato so tudi Poljubinci prosili c. kr. okrajni šolski svet, da bi blagovolil dati jim učitelja, da bi mladina le v Tolmin ne hodila. Bog jim daj srečo!

Mi pa bomo vedno na to pazili in gledali, kako se naša mladina odgojuje, in nikdar ne bomo molčali! Tu gre namreč tudi za naše gnotno dobro. To pa je gotovo, da si pridobimo sredstva, da bo v tem obziru drugače. Naj nekateri vedó, da naši otroci niso tu, da jih osepnice moré, šole spridujejo in težke roke klestijo. (Upamo, da neprilichnosti v tolimski šoli se kmalu odstranijo, in da nam ne bo treba več sprejemati takih dopisov. To prav srčno želimo. Ur.)

Politični razgled.

V državnem zboru se je 5. t. m. nadaljevala debata o T u r k - o v e m predlogu glede borznega davka. Slovenski poslanec O b r e z a je prav stvarno in temeljito govoril za ta davek. Ostali govorniki so o tem davku govorili jako malo, debata se je izprevrгла v polemiko nemških liberalcev proti nemškim antisemitom. Pravega nasprotovanja proti temu predlogu ni bilo od nobene strani in izročil se je pri glasovanji posebnemu odseku.

Predlog poslanca Richter-ja, da bi se delavcem dovolila cenejša vožnja po železnicah, izročil se je po kratki debati železniškemu odseku. Potem je prišel na vrsto v prvem branji predlog poslanca Siegla zastran odprave ali vsaj olajšave prisilnega legalizovanja. Predlog se je v pretresovanje oddal posebnemu odseku. Konečno se je prvokrat bral predlog poslanca J a v o r s k e g a, ki meri na to, da bi se tujemu žitu postavila primerna uvoznina. Predlog je bil vzprijet in izročen posebnemu odseku. Potem so se poslanci razšli za teden dnij na počitek. Danes je zopet seja. V njej pride na vrsto najprej prvo branje budgetnega provizorija za mesec april in maj, potem pa glasovit predlog S c h a r s c h m i d o v, da bi se nemški jezik proglasil kot državni jezik. Tu se bodo zopet odprle vse zatvornice nemškega govorništva. Bržčas pa predlog ne bode pri prvem branji zavržen, kakor bi Čebi radi, temveč oddal se bode posebnemu odseku, da ga spodobno pokoplje.

Budgetni odsek je končal svoje razprave in drugi teden prične v zboru budgetna razprava, ki bo trajala blizu do Velike noči. Odsek je priporočal vladi, da misli na to, kako bi se tudi pri nas namesto sedanjega goldinarja uvela manjša denarna enota. (Morebiti frank ali lira.)

Kamen, ob katerega se spotiče pogajanje naše državne polovice s polovico ogersko, namreč carina na petrolej, še zdaj ni odvaljen s pota. Nedavna bila je seja naših in ogerskih ministrov, kateri je predsedoval sam cesar in sicer že v drugič o tej stvari, ali tudi ta je ostala brezuspešna. Tu se namreč križajo koristi jedne in druge polovice. Naša polovica ima svoje petrolejeve jame v Galiciji, katere mora varovati nasproti tujemu blagu, a drugič ima Trst veliko trgovino z ameriškimi petrolejem. Nasproti temu pa ima Ogerska na Reki in v Budapešti velike čistilnice, v katerih se čisti ruski polučisti petrolej, za katerega Ogerska zahteva kolikor mogoče nizko uvoznino in sicer na Reko. Zarad tega nasprotja bi bilo celó mogoče, da pogodba mej obema državnima polovicama letos celó ne pride več v državni zbor.

Sé slovanskega juga zdaj po sklenenem miru ni nič posebnega poročati. Na konferenci v Carigradu potrdili bodo zastopniki velevlasti turško-bolgarski dogovor in vzeli na znanje sklep srbsko-bolgarskega mira.

Govori se, da v Srbiji odstopi minister Garašanin, a kdo mu bode naslednik, ne vé se še. Nikdo nema posebnega veselja stopiti na njegovo mesto, ker nezadovoljstvo v narodu raste in ker so srbske finance malo ne obupne.

Na Francoskem bodeta od slej tudi velikonočni in binkoštni ponedeljek zapovedana praznika. Gladstone misli še ta mesec spodnji zbor-

nici predložiti zakonske predloge glede Irske in potem razpustiti parlament in razpisati nove volitve, pri katerih se nadeja dobiti veliko večino. Po teh predlogih dobila bi Irska obširno avtonomijo s svojim parlamentom.

V nemškem državnem zboru je Bismark propal s svojim predlogom glede monopola na žganje.

Domače in razne vesti.

Študentovska kuhinja. Za njo so darovali družbi sv. Vincencija predest. p. n. gg. vik. Stabelj, Podsabotin 1 gld.; deželni poslanec dr. Nikolaj Tonkli v Tolminu 5 gld.; tergovec Pečenko v Gorici 5 gld.; župnik Zucchini 2 gld. 50 kr.; mejn. grof O. jedno vrečo moke; Matth. VI. 2.—4. jeden gold. Iskreno zahvalo!

Te dni se je „Poročilo o družbi sv. Vincencija Pavljanskega“ za leto 1885. (v slovenskem jeziku, kakor tudi v italijanskem) razposlalo delavnim udom, podpirateljem, dobrotnikom in mnogim drugim prijateljem in znancem po Goriškem.

Ob enem vabi danes društveni odbor vse dobrotnike in podpiratelje naših ustanov, da se blagovoljno udeležijo letnega obširnega zboru, ki bo v nedeljo 14. marca ob 6. uri na večer v palači visokorod. grofinje Mat. Coroninijev, v Raba-tišči. Dnevni red obsega: 1. Pozdrav po predsedniku; 2. poročilo o delovanju leta 1885; 3. govor v slovenskem in italijanskem jeziku; 4. razdelitev poročila.

Prav obilne udeležbe in nadaljne podpore se nadeja društveni odbor.

Goriška čitalnica dovršila je svoje pustno razveseljevanje z velikim plesom, ki je bil preteklo soboto. Deležnikov bilo je veliko in rajanje je trajalo do ranega jutra. V postu napravi čitalnica dve besedi, da ustrezno tudi onim, ki se plesov niso udeležili. Nadejamo se, da se vse dobro izvrši v čast narodnemu društvu in v prijetno zabavo njegovim udom in vabljenem.

Iz uradniških krogov. Gosp. vit. Schwarz namestništvni svetovalec in poročevalec o upravnih in ekonomičnih šolskih zadevah za Primorsko, bil je umirovljen in za mnogoletno zvesto in izvrstno službo odlikovan z naslovom dvornega svetovalca. — Ivan Šorli, c. kr. okrajni komisar, dosedaj pri okrajnem glavarstvu na Volovskem, prestavljen je kot voditelj politične ekspoziture na Krk (Veglia). — Na Volovsko pride namestniški konceptni praktikant K. Cumar.

Svojim rojakom kmetovalcem, ne le v komenskem in sežanskem okraju, temuč po vsej deželi prav toplo priporočamo poziv monsignora J. Marušića v današnji številki, ki vabi k obilnemu pristopu h kmetijski družbi goriški, ter prosi, naj bi se podružničnim zastopnikom v Gorici poročalo o pravem času o kmetijskih potrebah dotičnega okraja. Ako bi se naši kmetovalci in razumniki nekoliko bolj zanimali za kmetijsko družbo, imeli bi najbrže tudi večjo korist od nje.

Pastirski list milostljivega gospoda kneza in nadškofa goriškega, ki se je prebral vernikom vse nadškofije, priporoča posebno pridno poslušanje besede božje ter svari pred krivimi nauki, ki začenjajo v mestih in se širijo po deželi. V resnici času jako primerne besede.

Postne pridige ima v stolni cerkvi neki č. o. kapucin iz Neapolitanskega vsako nedeljo in praznik po končani peti maši ob 11. uri ter vsak torek, četrtek in petek o 5. uri popoldne v italijanskem jeziku. Slovenske postne pridige so v stolni cerkvi in v farni cerkvi sv. Ignacija vsak petek, zajutra ob 6. uri, le veliki petek bo pridiga pri sv. Ignaciji ob 7. zvečer.

Bazar za uboge v goriškem gledišči, ki je bil 7. t. m., imel je vseh dohodkov 1280 gld., stroškov 246 gl., torej čistega dohodka 1034 gld.

Vabilo na veliki koncert, katerega priredi gospod operni pevec Gjurjo Nedeljković, rodom Črnogorec, s sodelovanjem g. Omuleca in g. Preveca v prostorih slovenske čitalnice v Gorici dne 14. marca 1886. Pričetek ob 8. uri zvečer. Spored: 1. Verdi: Arija iz opere „Il Trovatore“; poje g. Nedeljković. 2. Stanković: „Pesen brodarja“; poje g. Nedeljković. 3. Deklamacija. 4. Verdi: Kavatina iz opere „Ernani“; poje g. Nedeljković. 5. Komad na citre. 6. Lortzing: Romanca iz opere „Car in tesar“; poje g. Nedeljković. 7. Komad na citre. 8. Skraup: „Gdje domov moj“; poje g. Nedeljković. Vstopnina za osebo 40 kr. za družino 1 gld. Prav obilni udeležbi se priporoča: Koncertist. Na glasovir bo igral g. Zei.

Slavno občinstvo vabimo, naj se v prav obilnem številu udeleži koncerta, kakeršnega v Gorici že dolgo časa nismo imeli. G. Nedeljković koncertoval je v raznih mestih, zadnjič v Ljubljani in v Trstu, kjer so ga domači listi jako hvalili. Bojaki z dežele, ki

ne bi dobili vabila o pravem času, naj le pridejo v mesto, ker se jim priskrbi vstop še o pravem času. Kdor hoče okusiti prijetnost dovršene glasbene umetnosti, naj v nedeljo zvečer ne izostaja iz čitalnične dvorane.

Pust je bil tudi letos reven. Nekaj vozov je sicer vozilo s Travnika na Koren in nazaj, ali v njih so sedeli večinom le razgrajalci skoro manj ko rednih vrst. Gledalcev bilo je precej, ali neprijetno vreme jim je grenilo njih postopanje. Pust zgublja svoj pomen in svojo nekdanjo sijajnost.

Burja že dolgo ni tako razsajala v Gorici ko od preteklih nedelj naprej. Po hribih je sneg, od vzhoda pa burja pritiska, in tako imamo mraz, kakeršnega še o božiči nismo čutili. Tolažimo se s tem, da nas burja kmalu zapusti in da nam mraz prizane ne pozneje, ko začnejo zelišča in drevje poganjati.

Kaj poreče „Corriere“, da oznanja municipij italijanskega Tržiča v slovenskem jeziku sejem, ki bo 17. t. m. v Tržiči (Monfalcone)? Po „Corrierovem“ učenji bi moral Italijan vedno le italijansko govoriti, razen če v Gorici vabi slovenskega kmeta v svojo pisarno ali štacuno. Tržiški župan si pa misli: Če je dovoljeno „Corrierovcem“ govoriti slovenski, ko gre za cvenk, zakaj bi mi ne smeli? In prav ima; naj ga „Corr.“ zavrne, če more.

Dr. Noe je znan kot pisatelj; svoje dušne proizvode objavlja navadno v govorih ali v dunajski „Pressi.“ Ko je bila izšla „Slavia italiana“ dr. Podreca-e, pisal je dr. Noe o nji v staro „Presso“, omenjal je slovanski živelj v Italiji, hvalil Slovence ter pozivljal vladu, naj goji v naših krajih slovanstvo kot trden bran in ščit avstrijskega proti irredentskim nakanam. „Corriere“ se je takrat togotil nad tako pisavo, a dr. Noe je molčal in ni ničesa odgovoril. Letos je dr. Noe zopet pisal v „Presso“ in je omenil, da v Gorici kratijo nove ulice po velikih toškanskih pesnikih. Zopet se je „Corriere“ hudoval in ne več zastoj. Dr. Noe je izjavil („Corr.“ to pripoveduje in dr. Noe tega ni preklical, torej smatramo stvar kot resnično), da je hotel z dotičnimi stavki le to isreči, da Gorica je omikana in italijanska, a v hribih da živijo Slovenci, surovi kmeti. Gospoda Noeta pozivljamo, naj nam odgovori, ali meni, da dela v državnem in vladnem interesu, ko poudarja italijanstvo goriškega mesta nasproti drugi deželni narodnosti, in naj nam dokaže, da slovenski kmet naših gor in naše okolice zaostaja v omiki za furlanskim kolonom ali za nemškim kmetom v enakih razmerah. „Corrieru“ se ne čudimo, da prinaša trivijalne dopise proti slovenskemu narodu, kajti pri njem sodeluje židovska roka in oholost, kateri ni nič sveto; ali dr. Noe kot dopisnik vladnega lista moral bi bolje spoštovati narod, ki po spričevanju tujcev in neprijateljev v razmeri na svojo moč in na velike zavire, ki se mu stavijo od vseh strani, dela večje napredke v omiki nego marsikateri drug narod, ki je v boljših okoliščinah. Ta narod ima pravico zahtevati, da se mu ne krati čast, katero zasluži, tudi takrat ne, ko bi hotel „Corr.“ strahovati katerega pisatelja. Zato pričakujemo od dr. Noeta, da zavrne „Corr.“ ako je njegove besede zavil ali zlorabil. Ako se pa Noetova izjava potrdi kot resnična, kakeršna velja zdaj, tedaj obžalujemo na predek g. pisatelja od vladne „Presse“ do „Corrierovih“ židov. Naj mu tekne; pa tako naprej. O. P.

Novočenje za goriško mesto je končano. V vojaški starosti je 304 mladčnikov, k naboru jih je prišlo 240, vzeti je bilo 38, tri so poslali v bolnišnico, 4 so potrjeni pa začasno in pogojno oproščeni. Ako pojde tako naprej, pride v kratkem tudi 4. razred na vrsto, ker sami 3 ne dajejo dovolj moč.

Pri nabiru vojakov v Ajdovščini potrjen je bil že peti sin iz jedne rodbine iz Črnič v vojake. Isto pripetilo se je siromašni obitelji v Selu, tedaj le dve družini dali sti 10 mož redni vojni, in to niso kaki otrebki, temuč korenjaki. Kedaj se pripeti jednak slučaj plemenitašem in meščanom?

Podpiralna zaloga slovanskih vseučiliščnikov v Gradci izdala je letno poročilo o svojem delovanju leta 1885. Koncem imenovanega leta iznašala je glav-nica v pismih denarne vrednosti 5900 gld. in v gotovini 8 gld. 91 kr. Letnih dohodkov je imela je zaloga 707 gld. 60 kr. od teh je potrošila v podporo slovanskih vseučiliščnikov 329 gld., za glavnico 340 gld., za razne stvari 28 gld. in ostalo je koncem leta gotovine 110 gld. 60 kr. Pri zalogi bilo je vloženih 78 prošenj; 10 bilo je odbitih, na 68 se je dovolila podpora 329 gld. Podpiranih bilo je 17 vseučiliščnikov, večinom pravnikov.

Sv. Lucija postaja vedno imenitnejša. Starinska društva se kar pulijo za naš svet. Kakor je uže znano, našli smo ob levem bregu Idrijce veliko pokopališče iz prazgodovinske dobe. Uže dve leti je kopal na „Ograjnici“ dr. Marchesetti za tržaški muzej. A letos je moral „Ograjnico“ posestnika Štruklja v svojo lastnino kupiti, če je hotel še dalje tukaj kopal, kajti tudi dunajski dvorni muzeji se zanimajo za naše najdbe. Posestnik Golja je aklenil jako ugod-

no pogodbo s c. kr. dvornimi muzeji, da bodo smeli na njegovem svetu izkopavati starine. Prihodnje leto bomo imeli tedaj na Mostu dve starinski društvi.

Velika nesreča prigodila se je pretekli torek proti polnoči na državni cesti v Dolgi njivi med Plavni in Solkanom. Neki goriški kupci, ki so bili na sejmu v Koboridu, vračali so se z blagom domov. Na enem vozu, ki sta ga peljala dva konja, bili so 4 veliki zaboji blaga in vsega vkup 9 oseb. Ko pridejo na Dolgi njivi do nekega mesta, kjer je svet strmo prerezan, utrga se velika skala in pade s tako močjo na zadnji konec voza, da zlomi voz in eno kolo. Vsi ljudje, kolikor jih je bilo na vozu, so poškodovani, a najbolj voznik Kumar in agent Dinarič, ki sta polomljena in ranjena v obrazu.

Z Ajševice. Nesreča nikdar ne počiva. Prav ob tem času sekli so lani Böckmannovi delavci hraste na Lijaku ne daleč od Okroglice in je vsakan hrast pri padu odlomil družemu hrastu veliko suho vejo, katere je nekemu delavcu padla na desno roko in mu jo prelomila. Trpljenje in javdanje uboze nesreč-neže bilo je tako, da ga nikdar ne pozabim; pa vendar življenje ni bilo v nevarnosti. Žal, da tega ne morem reči pri današnjem nesrečnejši, kateremu je padla frišna in težka veja prav vrh glave, ko je sekal hrast, ki jo je pri padu družemu hrastu odlomil. Moč je takoj obležal, krv mu je udarila ne le iz rane vrhu glave, ampak tudi iz nosa in iz ust; dihanje je dalje časa izostalo, ali potem se je zopet vrnilo, ne pa zavest. Delali so za gosp. Bolkota in g. Štrukelj tekel je takoj po ranocenca, drugi pa po duhovnika. Nesrečnik je dušo izdihnil, ne da bi bil prišel zopet k zavesti.

Zadruga za govedino snuje se v Selu pri Črničah. Posestniki v Selu so se v tej zadevi zjed-nili ter sestavili osonovalni odbor, kateri ima potrebno priskrbeti. Ko se pravila popolnijo ter potrdi, hočemo jih objaviti in še kaj o tej zvezi spregovoriti.

Slavnim podružnicam o. k. kmetijske družbe za Goriško in Gradiško v Komnu in v Sežani.—S prihodnjim mesecem majem poneha valed §. 21. društvenih pravil uže tretje triletnje, odkar podpisani zastopam omenjeni podružnici v vrhovnem svetu o. k. kmetijske družbe v Gorici.

Štejem si v dolžnost, opozoriti o tej priliki omenjeni podružnici na veliko važnost kmetijskega društva ter toplo priporočiti, da bi se novi udje kolikor mogoče v obilnem številu nabrali in oglasili, ker sicer je mogoče, da stvar propade za kraje, po katerih bivajo slovenski poljedelci. V prihodnjem obšernem zboru bi koristilo, ako bi se udje slovenskih pokrajin sešli v prav obilnem številu, ker bo treba nekoliko predrugačiti §. 6. društvenih pravil ozirom na razdelitev družbe v podružnice ali društvene odseke.

Komenska in Sežanska podružnica naj tudi na to gledate, da v prihodnje izvolite v vrhovni svet kmetijske družbe take moze, katerim so razmere kmetijstva v njihovih okrajih popolnoma znane. Ako pa hočete zastopnika, ki v Gorici živi, naj mu vsaj o primernem času naznanite gospodarstvene potrebe, v katerih bi o. k. društvo lahko kaj pomagalo. Vsaj je prav to namen visoke vlade, ki dejanski podpira ino pospešuje uže 120 let za Goriško obstoječe društvo. V Gorici, 9. marca 1886.

J. MARUŠIČ

zastopnik Komenske in Sežanske podružnice.

Listnica uredništva. Poročilo o „Učit. dr.“ je že stavljeno in pride na vrsto prihodnji četrtek.

Zahvala.

Dne 5. marca t. l. poklical je večni Bog k sebi mojo ljubo suprugo Josipino.

V svojem in v imenu svojih treh nedaraslih sinčkov, katere mi je nepozabljiva moja Josipina zapustila, izrazujem s tem najtoplejšo zahvalo vsem, ki so mi pri tako bridki in nenamisljivi zgubi svoje sočutje izrazili.

Posebno pa se presrečno zahvaljujem vsem p. n. gospodom uradnikom, drugim gospodom, gospod Tominskim, vsem prijateljem in znancem in od drugih krajev prišlim, ki so v tako obilnem številu spremljali k zadnjemu počitku blago mojo gospodinjico.

V Tominu, dne 8. marca 1886.

RAJHMUND PRESL

POZOR!

Kdor želi velocipéd naročiti si in po zelo nizki ceni, naj piše na Josipa Dekleva o v Gorici. (Poduk samo 5 gld.)

Podpisani gospodarski svet šteje si v prijetno dolžnost izraziti hvaležno pripoznanje preblagorodnemu gospodu dru. Jos. vit. Tonkli-ju kot zastopniku Sovodnjake občine v dolgotrajni, zelo zamotani pravdi zaradi žaljenih posestnih pravic, katero je z najboljšim uspehom dognal obravnavši občino z gube znamenitega dela občinskega posestva in pridobivši jej celo povračilo vseh pravnih stroškov v znesku nad 600 gld.

Za to veliko uslugo izreka odličnemu odvetniku najtoplejšo zahvalo

Gospodarski svet.

V Sovodnjah, dne 5. marca 1886.

Št. 316.

Razpis dražbe.

Po sklepu c. k. okrajnega šolskega sveta zidala se bodo nova šolska hiša v Dorobergu.

Stroški so predračunjeni na 7175 gld. 50 kr. Dražilo se bo v Gorici pri c. k. okrajnem šolskem svetu 27. marca t. l. ob 9. uri zjutraj. Načrti, predarek in pogoji so razvidni pri popisnem uradu od 9-12. in 2-5.

C. k. okrajni šolski svet
v Gorici, dne 9. marca 1886.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se naznanja, da bo de 30. marca t. l. na dražbi oddano delo za napravo novega pokopališča z mrtvašnico. Ključna cena znaša 730 gld.; varščina je 100 gld. Dotični načrti so v vikarijskem poslopij.

Gabrije, dne 8. marca 1886.

Josip Pavletič,
mesto župana.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža, na velikem mestnem trgu v Ljubljani
priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vpeh pri vseh boleznih v želodci in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje, slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, slatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasane, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.

SVARILO! Se jedenkrat nam je omeniti, da se te kapljice izpostavljene velikemu poharjanju. Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljati teh kapljic in pod imenom „Marijacejske kapljice“ razpečavajo stedeje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom.

Te kapljice zaradi svoje brezspornosti niso prave „Marijacejske želodčne kapljice“. Kdor torej želi pravih „Marijacejskih želodčnih kapljic“, pazi naj pri kupovanju vedno na gorenjo podobo Matere božje, ki je s varstveno znamko postavno zaimenovana in mora biti na vsaki steklenici.

Dobiva se v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani, so najboljši in, kakor mnoga zavalna pisma potrjujejo, najkakovostnejše in propešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih posledice.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Razpošilja se s pošto najmanj jeden tucat steklenic. Naslov: **Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.**

Jabolčna, hruškova in breskova drevesa,

prav lepo vzrasla in najboljših vrst, kakor tudi epo, in dvoletne gortreže s prave korenike in najlepših baž, prodaja po prav nizkih cenah

A. Claus,
lastnik drevesnice v Caprivi
pri Korminu (Cormona).

Tekočina zlata

za poslačevanje i popravljanje okvirov i predmetov a lesa, kovi, porcelana i stekla; za posrebovanje vsakoršnih predmetov a kovi. Vsak človek more z največjo lahkoto vsak predmet pozlatiti ali posrebiti.

Cena steklenici zlata ali srebra 1 fl. s poštnim povzetjem ali za naprej poslani denar (tudi v pisemskih markah) pri

Leopoldu Epsteinu v Brnu (Moravsko).

Tekočina srebra

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Obilna in mnogovrstna zaloga norimbških, galaterskih, malih roči in igrač na debelo in na drobno.

Največi izbor blaga za raznoške (havzarje), kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob itd. dišav, mil itd.

Posebnost:

VRTNA SEMENA

najodličnejših plemen.

PRODAJALNICA: Gorica, via Rastello št. 7 nasproti c. k. loterijni kolekturi.

Nove Šmarnice

za leto 1886

so že v tisku; upamo, da bodo do srede marca dovršene in bomo potem natančneje poročali.

To naj služi za odgovor na več vprašanj zaradi „Šmarnic.“

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani,
Stolni trg št. 6.

Piccoli eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških priporočil boleznih v želodcu in trebuhu, boleznih, krč, želodčne in premenjavne nezdrave, zabasane, hemoroidne, slatenice, migrene itd. ja je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelji po pošti v škatlicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitez Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Uspešnost tega izvrstnega zdravila spričujejo tudi gg. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracuchi, dr. Pardo — sloveči tržaški zdravniki.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lekarna Pontoni, v Tolmini Palisca, v Korminu Franzoni, v Gradci Coassini, v Gradeži Paqualis in nekaj se večinom v vseh lekarnah na Tirolskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji.

Gotov pomoček.

Vsako dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj gotovi

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste.)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, luski, nasti glavi in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem drguenju. Idenjehitro. Izvirne steklenice razpošilja po 1 gld. 50 kr., steklenico za poskušanje po 1 gld. I. Grolich v Brnu. Zalogo: v Gorici: Cristofolletti, lekar; v Trstu: Pavel Rocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Mahr; v Zadru: N. Androvich.

Roborantium rabi se pogosto s uspehom tudi proti slabosti spomina in boleosti v glavi, kar se lahko dokaže se spričevali in zahvalami.

NB. V imenovanih zalogah dobi se tudi ustna karpaska voda Grolichova, gotova pomoč zoper vsakršno bolezen zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohrani in čisti zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravilnih korenin moravskih Karpas; prave steklenice po 60 kr.

Štv. 62

OZNANILO.

Vašed visokega odloka slavnega c. k. namestništva od dne 31. decembra 1885. št. 19.796 dovoljen je tukajšnji občini

Sejem (ali trg) za živino
tretje sredo vsacega meseca.

V slučaju, da bi bil ta dan praznik, prenese se sejem (ali trg) na naslednji dan po pravilih, katera so v tukajšnji pisarnici na ogled.

Prvi sejem (ali trg) bode v sredo

1. MARCHA 1886.

Vsak klor prižene živino, dobi pri vstopu številko. Po izžrebanji razdeli se tri premije, in sicer: ena za fl. 20-ena za fl. 10. in ena za fl. 5. Za 11 naslednjih sejmov (ali trgov) določena je po ena premija za fl. 20.

Municipij v Terziči (Monfalcone) 26. januarja 1886.

Župan

TREVISAN.

Franca „čisti hitro in gotovo.“
profesor Karl pl. Braun na Dunaji.
Jožefa ne uzrokuje nikakih težav
profesor pl. Bamberger na Dunaji.
Grenki „dela bolj uspešno, ko
dražje grenke vode.“
Vrelec Profesor Leidesdorf na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: **FRANCA JOŽEFA GRENKI VRELEC.** Zalogo povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofolletti, Gironcoli, Pontoni in A. Seppenhofen. Razpošilja se iz Budapešte.

Št. 51 o. š. s.

Stavbena dražba

bode dne 18. marca 1886 od 11. do 12. ure dopoldne pri c. k. okrajnem glavarstvu Sežanskem za oddajo stavbe novega šolskega poslopja v Vojsčici.

Ključna cena je 2442 gold. 15 kr.; dražbeni vadium in stavbena varščina pa 150 gold. Pisemne ponudbe se ne sprejmejo.

Naris, proračun stroškov in stavbeni pogoji so pri c. k. okrajnem glavarstvu pa pri županstvu v Vojsčici v pregled razpoloženi.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Sežani, 1. marca 1886.

POTNIKE IN BLAGO
spravlja v
Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel s 1. februarjem t. l. dobro znano gostilno „**Pri zlatem krizi**“ (ali pri Lizi) v Gorici. Pripočam se pri tej priliki slavnemu občinstvu, naj me blagovoli počastiti z mnogoštevilnim obiskovanjem. Prizadevati se hočem, da ustrezem svojim obiskovalcem, kakor do zdaj, a hitro in natančno postrežbo, z dobrimi in raznovrstnimi jedmi in pijačami, s čednimi prenočišči, z varnimi shrambami za voze in živali, in vse to po prav nizkih, spodobnih cenah.

Uljudno udani

Peter Trevisan.

V Gorici, 26. februarja 1886.